	ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM ONKOLOGII	
	INSTRUKCJA NR I - 504-006	STRONA: 2/5
TYTUŁ:	BHP PRZY OBSŁUDZE ELEKTRONARZĘDZI	EDYCJA: 2

1. Cel

Instrukcja określa wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze i użytkowaniu elektronarzędzi.

2. Zakres obowiązywania

Instrukcja obowiązuje wszystkich użytkowników elektronarzędzi w ZCO.

3. Informacje ogólne

- 3.1. Elektronarzędzie powinno spełniać wymagania: bezpieczeństwa pracy, ergonomii, powszechności i łatwości użytkowania oraz praktycznego zasilania.
- 3.2. Do grupy elektronarzędzi zaliczamy powszechnie stosowane: wiertarki, wkrętarki, gwinciarke, nożyce do cięcia blachy, pilarki tarczowe do drewna, wycinarki, szlifierki tarczowe i kątowe, polerki tarczowe, strugarki do drewna, nożyce do żywopłotów, elektryczne dmuchawy do liści oraz kosiarki do trawy itp.
- 3.3. Każde elektronarzędzie powinno posiadać znak oraz oznakowanie zawierające między innymi następujące informacje:
  - a) napięcie znamionowe lub jego zakres w V,
  - b) symbol rodzaju prądu,
  - c) częstotliwość znamionową lub jej zakres w Hz,
  - d) moc znamionową w W,
  - e) prąd znamionowy w A,
  - f) symbol wskazujący na zgodność z prawem i obowiązującymi normami,
  - g) symbole bezpieczeństwa,
  - h) znaczenie modelu lub typu i numer fabryczny, jeśli jest nadawany,
  - i) znak handlowy lub nazwę wytwórcy.

4. Zasady ogólne użytkowania elektronarzędzi

- 4.1. Czynności z użyciem elektronarzędzia może wykonywać pracownik, który:
  - 1) ukończył 18 lat,
  - 2) posiada odpowiednie uprawnienia, jeśli do obsługi danego urządzenia są wymagane,
  - 3) posiada wymagane umiejętności do obsługi elektronarzędzi oraz odpowiedni stan zdrowia potwierdzony orzeczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku,
  - 4) został przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i pouczony o sposobie użytkowania określonego rodzaju narzędzia.
- 4.2. Pracownik powinien być zapoznany z instrukcją obsługi używanego elektronarzędzia i mieć do niej stały dostęp.
- 4.3. Pracownik obsługujący elektronarzędzie powinien być wypoczęty, ubrany w odzież roboczą oraz wyposażony w odpowiednie środki ochrony indywidualnej np. okulary ochronne lub przyłbicę, ochronniki słuchu, rękawice ochronne itp.
- 4.4. Elementy odzieży roboczej takie jak rękawy, nogawki, poły bluzy itp. w trakcie użytkowania elektronarzędzi muszą być odpowiednio opięte (nie mogą luźno zwisać).

	ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM ONKOLOGII	
	INSTRUKCJA NR I - 504-006	STRONA: 3/5
TYTUŁ:	BHP PRZY OBSŁUDZE ELEKTRONARZĘDZI	EDYCJA: 2

5. Wymagania bezpieczeństwa w związku z eksploatacją elektronarzędzi

- 5.1. Elektronarzędzia powinny być przechowywane w suchych i zamykanych miejscach.
- 5.2. Elektronarzędzia należy użytkować zgodnie z instrukcją obsługi danego urządzenia.
- 5.3. Elektronarzędzie, w którym stwierdzono uszkodzenie, powinno być niezwłocznie zatrzymane, odłączone od zasilania, wyłączone z eksploatacji i przekazane do naprawy.
- 5.4. Niesprawne elektronarzędzie należy odpowiednio zabezpieczyć przed przypadkowym użyciem.
- 5.5. Dobór właściwych środków ochrony indywidualnej dla pracownika obsługującego elektronarzędzie należy oprzeć o zagrożenia wynikające z instrukcji obsługi urządzenia, oceny ryzyka zawodowego, zidentyfikowanych zagrożeń oraz pomiaru czynników szkodliwych na stanowisku pracy.
- 5.6. Podczas pracy z wykorzystaniem elektronarzędzia należy zachowywać prawidłową pozycję ciała, zgodną z zasadami ergonomii.
- 5.7. Podczas podnoszenia elektronarzędzi posiadających osłony odchylane należy chwytać nie za ich obrzeże, lecz za uchwyt.
- 5.8. W czasie przenoszenia elektronarzędzi nie wolno trzymać palca na włączniku.
- 5.9. Należy sukcesywnie usuwać odpady powstające w czasie pracy elektronarzędzia.
- 5.10. W czasie wykonywania pracy w środowisku o dużym zawilgoceniu lub w pomieszczeniu, którego podłoga dobrze przewodzi prąd elektryczny, przewody elektryczne zasilające elektronarzędzie należy podwiesić.
- 5.11. Po zakończeniu pracy z elektronarzędziem należy wyjąć wtyczkę przewodu z gniazda zasilającego.
- 5.12. W pomieszczeniu, w którym pracownik będzie się posługiwał elektronarzędziem, nie mogą znajdować się mieszaniny wybuchowe gazów palnych, pary cieczy łatwopalnych, gazy żrące, chyba że elektronarzędzie spełnia określone w tym zakresie wymagania bezpieczeństwa.
- 5.13. Elektronarzędzie nie może być użytkowane na wolnej przestrzeni podczas opadów atmosferycznych, a także w pomieszczeniach wilgotnych, chyba że urządzenie jest do tego przystosowane i odpowiednio oznakowane przez producenta.
- 5.14. Do prac na wolnym powietrzu należy stosować odpowiedni przedłużacz, który został do tego celu przeznaczony.
- 5.15. Przewody zasilające elektronarzędzie nie mogą być oparte o ostre krawędzie i nie mogą tworzyć pętli zagrażających potknięciu się pracownika.
- 5.16. Materiał obrabiany musi być należycie zamocowany i zabezpieczony przed przypadkowym wyrwaniem.
- 5.17. Nie zezwala się na pracę z elektronarzędziami z drabin przystawnych.
- 5.18. Należy przeprowadzać okresowe przeglądy i badania tych elektronarzędzi dla których jest to wymagane.
- 5.19. Należy utrzymywać porządek na stanowisku pracy.
- 5.20. Wykonywanie prac szczególnie niebezpiecznych z użyciem elektronarzędzi może odbywać się tylko na podstawie dodatkowych ustaleń dotyczących bezpieczeństwa

	ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM ONKOLOGII	
	INSTRUKCJA NR I - 504-006	STRONA: 4/5
TYTUŁ:	BHP PRZY OBSŁUDZE ELEKTRONARZĘDZI	EDYCJA: 2

w zależności tego, jaki rodzaj pracy szczególnie niebezpiecznej ma być wykonany. Ustalenia należy zapisać w poleceniu pisemnym/zezwoleńiu.

5.21. W sytuacji powstania jakichkolwiek wątpliwości dotyczących bezpieczeństwa użytkowania elektronarzędzia należy skonsultować się z przełożonym.

6. Przy obsłudze elektronarzędzi zabronione jest:

- 6.1. Używanie elektronarzędzia do prac niezgodnych z jego przeznaczeniem.
- 6.2. Zatrzymywanie obracającej się części elektronarzędzia dłonią, inną częścią ciała lub przez docisk.
- 6.3. Odkładanie elektronarzędzia przed zatrzymaniem się jego elementów będących w ruchu.
- 6.4. Zostawianie elektronarzędzia z osprzętem wbitym lub pozostawionym w podłożu lub obrabianym elemencie.
- 6.5. Dotykanie ruchomych części elektronarzędzia natychmiast po pracy, ponieważ mogą być bardzo gorące i spowodować poparzenia.
- 6.6. Wykonywanie pracy z elektronarzędziem, gdy dłonie są mokre.
- 6.7. Uruchamianie elektronarzędzia pod obciążeniem.
- 6.8. Obrabianie elektronarzędziem materiału trzymanego w ręku, na kolanach lub przytrzymywanego stopą.
- 6.9. Kierowanie strumienia powietrza, iskier, pyłu lub innego czynnika w stronę ludzi lub własnego ciała oraz używania elektronarzędzi wytwarzających iskry w miejscach do tego nie przeznaczonych (np. w miejscach występowania materiałów palnych).
- 6.10. Czyszczenie elektronarzędzia za pomocą palnych płynów lub rozpuszczalników.
- 6.11. Stawanie na przewodach elektrycznych zasilających elektronarzędzie.
- 6.12. Używanie elektronarzędzia, którego włącznik jest uszkodzony.
- 6.13. Ciągnięcie za przewód zasilający w celu odłączenia wtyczki z gniazda lub przemieszczenia elektronarzędzia.
- 6.14. Zdejmowanie osłon lub zabezpieczeń, jeśli elektronarzędzie jest w nie wyposażone.
- 6.15. Uruchamianie i obsługiwanie elektronarzędzia przy zdemontowanych osłonach/zabezpieczeniach.
- 6.16. Blokowanie podnoszonych osłon ruchomych oraz blokowanie wyłączników krańcowych.
- 6.17. Pozostawianie klucza używanego do montażu osprzętu w uchwycie mocującym.
- 6.18. Stosowanie elektronarzędzia z osprzętem o parametrach niezgodnych z podanymi w instrukcji obsługi.
- 6.19. Używanie elektronarzędzia, którego korpus, osłony, osprzęt wykazuje odkształcenia lub uszkodzenia lub gdy uchwyty mocujące osprzęt są uszkodzone.
- 6.20. Wykonywanie prac remontowych elektronarzędzi przez nieuprawnionych pracowników.
- 6.21. Wznawianie pracy urządzeniem bez usunięcia uszkodzenia.
- 6.22. Dopuszczanie do obsługi elektronarzędzi osoby nieuprawnione.

	ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM ONKOLOGII	
	INSTRUKCJA Nr I - 504-006	STRONA: 5/5
TYTUŁ:	BHP PRZY OBSŁUDZE ELEKTRONARZĘDZI	EDYCJA: 2

7. Czynności po zakończeniu pracy z elektronarzędziami.

- 7.1. Elektronarzędzie odłączyć od zasilania, zdemontować narzędzia skrawające (np. wiertła) i odłożyć urządzenie na miejsce przechowywania.
- 7.2. Obrabiane i gotowe elementy odkładać na wyznaczone miejsce.
- 7.3. Uporządkować stanowisko pracy oraz pozostałe narzędzia i sprzęt ochronny.

8. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 8.1. Awarie lub uszkodzenia urządzenia należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu.
- 8.2. W sytuacji zaistnienia wypadku przy pracy należy niezwłocznie udzielić pierwszej pomocy osobie poszkodowanej.
- 8.3. Każdy zaistniały wypadek przy pracy zgłaszać swojemu przełożonemu i służbie bhp, a stanowisko pracy pozostawić w takim stanie, w jakim wypadek miał miejsce.
- 8.4. Pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywanej pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego w sytuacji gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika lub gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom (art. 210 KP).

9. Odpowiedzialność

- 9.1. Kierujący pracownikami za nadzór nad przebiegiem prac z wykorzystaniem elektronarzędzi oraz za stan techniczny urządzeń.
- 9.2. Użytkownicy elektronarzędzi za postępowanie zgodne z niniejszą instrukcją.

10. Formularze

Brak

11. Załączniki

Brak

12. Dokumenty związane

1. I-504-001 Prace związane ze znaczącymi zagrożeniami – szczególnie niebezpieczne.
2. I-504-002 Prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych;
3. I-504-003 Prace na wysokości, wymagania ogólne i szczegółowe;
4. I-504-004 Prace w studzienkach kanalizacyjnych;
5. I-504-010 Bhp przy obsłudze mechanicznych urządzeń ogrodowych.

